**Europos Parlamentas**
2014-2019

*Plenarinio posėdžio dokumentas*

**B8-0672/2017**

6.12.2017

# PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojo ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl rohinjų padėties
(2017/2973(RSP))

**Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post**
S&D frakcijos vardu

**B8-0672/2017**

**Europos Parlamento rezoliucija dėl rohinjų padėties**
**(2017/2973(RSP))**

*Europos Parlamentas,*

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Mianmaro ir dėl rohinjų musulmonų padėties, visų pirma į 2017 m. rugsėjo 14 d.[1], 2016 m. liepos 7 d.[2] ir 2016 m. gruodžio 15 d.[3] rezoliucijas,

– atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 16 d. Tarybos išvadas dėl Mianmaro / Birmos,

– atsižvelgdamas į Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojos Federicos Mogherini pastabas, pateiktas 2017 m. lapkričio 19 d. Bangladešo Koks Bazaro mieste pasakytoje kalboje,

– atsižvelgdama į 2016 m. lapkričio 25 d. bendrą pranešimą spaudai apie trečiąjį ES ir Mianmaro dialogą žmogaus teisių klausimais,

– atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 4 d. Tarybos išvadas dėl bepilietybės reiškinio,

– atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos pirmininko 2017 m. lapkričio 6 d. pareiškimą dėl smurto Rachinų valstijoje,

– atsižvelgdamas į 2017 m. lapkričio 16 d. JT Generalinės Asamblėjos Trečiojo komiteto priimtą rezoliuciją dėl žmogaus teisių padėties Mianmare;

– atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro pranešimą pavadinimu „Rohinjų musulmonų ir kitų mažumų žmogaus teisių padėtis Mianmare“ ir į 2016 m. kovo 18 d. JT specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais pranešimą,

– atsižvelgdamas į JT Žmogaus teisių tarybos 27-ąją specialiąją sesiją rohinjų musulmonų mažumos ir kitų mažumų žmogaus teisių padėties Mianmaro Rachinų valstijoje klausimais ir savo 2017 m. gruodžio 5 d. rezoliuciją dėl rohinjų musulmonų ir kitų mažumų žmogaus teisių padėties Mianmare;

– atsižvelgdamas į 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos 1967 m. protokolą,

– atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso ir į 1961 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro visuotinį

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2017)0351.
[2] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0316.
[3] Priimti tekstai, P8_TA(2016)0506.

2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinį,

– atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Patariamojo komiteto Rachinų valstijos klausimais galutinę ataskaitą (Anano komisija),

– atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą bei į 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) chartiją,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi Mianmaro Rachinų valstijoje gyvena apytiksliai vienas milijonas rohinjų, tai yra didžiausia musulmonų mažumos grupė, kuriems pagal Mianmaro pilietybės įstatymą atimamos visos piliečių teisės, todėl jie tampa asmenimis be pilietybės;

B. kadangi rohinjai yra viena labiausiai persekiojamų mažumų pasaulyje ir dauguma jų yra uždaryti stovyklose, kuriose taikomi griežti laisvo judėjimo Rachinų valstijoje ir už jos ribų apribojimai; kadangi dėl taip atimtos laisvės kilo pavojus gyvybei ir saugumui, buvo atimta teisė į sveikatos priežiūrą ir išsilavinimą, be to, tai lemia netinkamą mitybą ir maisto stygių, priverstinį darbą, seksualinę prievartą ir jų politinių teisių apribojimus;

C. kadangi visai neseniai, 2017 m. rugpjūčio mėn., eskaluojama įtampa išprovokavo Mianmaro valdžios institucijas imtis visiškai neproporcingų atsakomųjų veiksmų ir rimtai pažeisti rohinjų žmogaus teises, įskaitant plataus masto namų griovimą, žudynes, žaginimus ir kankinimus;

D. kadangi nuo 2017 m. rugpjūčio mėn. daugiau nei 626 000 rohinjų išvyko į kaimyninį Bangladešą ieškodami saugaus prieglobsčio, todėl bendras rohinjų skaičius Bangladeše padidėjo iki 838 109 ir tikimasi, kad iki 2017 m. pabaigos jis perkops vieną milijoną; kadangi šalį paliekantys asmenys privalo keliauti nepatikimais maršrutais, kuriuose į juos šaudoma, jiems tenka kirsti pavojingas vietoves, patirti smurtą dėl lyties, badauti ir kęsti medicininės pagalbos trūkumą; kadangi kelionėje mirė daugybė rohinjų, įskaitant moteris ir vaikus;

E. kadangi daugiau nei 400 000 žmonių reikalinga sveikatos priežiūra ir pagalba maisto srityje, be to, skaičiuojama, kad 300 000 asmenų, įskaitant daugiau nei 150 000 vaikų, kuriems nėra 5 metų, reikalinga mitybos pagalba;

F. kadangi Bangladešas pateikė skundą Mianmaro valdžios institucijoms dėl priešpėstinių minų naudojimo Mianmaro sienos su Bangladešu ruože;

G. kadangi pranešama, kad JT agentūroms toliau draudžiama teikti rohinjams humanitarinę pagalbą, įskaitant maistą, vandenį ir vaistus;

H. kadangi 2017 m. rugsėjo 10 d. JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras Zeid Ra’ad Al Hussein pranešė, kad padėtis Mianmare „atrodo, kaip vadovėlinis etninio valymo pavyzdys“, o 2017 m. gruodžio 5 d. pranešė, kad negalima atmesti galimybės, jog valstybės pajėgos Mianmare įvykdė Rohinjų musulmonų genocidą; kadangi

organizacija „Amnesty International“ mažumų padėtį Rachinų valstijoje apibūdino kaip „apartheidą“, o JT Žmogaus teisių taryba pasmerkė „labai tikėtiną nusikaltimų žmoniškumui darymą“; kadangi JAV Holokausto atminties muziejaus ataskaitoje, parengtoje kartu su Pietryčių Azijos teisių grupe „Fortify Rights“ cituojami gausėjantys rohinjų genocido įrodymai;

1. apgailestauja dėl nuolatinio smurto, žmogaus teisių pažeidimų ir prarastų gyvybių, pragyvenimo šaltinių ir prieglobsčio Rachinų valstijoje; išreiškia savo gilią užuojautą ir visapusišką paramą rohinjams; primena, kad Mianmaro valdžios institucijos privalo nediskriminuodamos ginti visus civilius gyventojus nuo prievartos ir ištirti sunkius žmogaus teisių pažeidimus bei patraukti atsakingus asmenis baudžiamojon atsakomybėn laikantis žmogaus teisių normų ir įsipareigojimų pagal jas;

2. primygtinai ragina Mianmaro ginkluotąsias ir saugumo pajėgas nedelsiant nustoti žudyti, bauginti ir žaginti rohinjus bei griauti jų namus;

3. primygtinai ragina Mianmaro valdžios institucijas nedelsiant leisti netrukdomai teikti tarptautinę humanitarinę pagalbą Rachinų valstijai, įskaitant specialią paramą pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, vaikams, vyresnio amžiaus žmonėms ir seksualinio smurto aukoms; primygtinai ragina vyriausybę įgyvendinti priemones pagal JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 2106 (2013), siekiant užkirsti kelią seksualinio smurto incidentams ir į juos reaguoti;

4. ragina Mianmaro valdžios institucijas įsileisti nepriklausomus stebėtojus, visų pirma 2017 m. kovo mėn. įsteigtos JT Žmogaus teisių tarybos JT faktų nustatymo misiją, siekiant užtikrinti nepriklausomus ir nešališkus kaltinimų dėl visų šalių daromų rimtų žmogaus teisių pažeidimų tyrimus;

5. pakartoja savo raginimą Mianmaro vyriausybei nedelsiant pašalinti visas priešpėstines minas palei sieną su Bangladešu;

6. pripažįsta Bangladešo veiksmus, kurių jis ėmėsi po to, kai vieną iš kaimyninių šalių ištiko humanitarinė krizė; teigiamai vertina apsaugą, kurią Bangladešas suteikė iš Mianmaro bėgantiems rohinjams, ir ragina toliau siūlyti savo paramą bendradarbiaujant su UNHCR, kuris turi techninių žinių, reikalingų tikrinant pabėgėlio statusą, ir įgaliojimus apsaugoti pabėgėlius ir asmenis be pilietybės; ragina Bangladešą dar labiau palengvinti tarptautinių NVO vykdomas humanitarines operacijas supaprastinant biurokratinę naštą, registracijos procedūrą ir judėjimo apribojimus;

7. primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares padidinti pabėgėlių apgyvendinimui skiriamą finansinę ir materialinę paramą ir kartu užtikrinti, kad parama nebūtų skirta pabėgėliams ir grįžintiems asmenims nepriimtiniems sprendimo būdams, pavyzdžiui, saugių zonų kūrimui Birmoje esančioje sienos pusėje, remti; todėl nerimauja dėl Bangladešo sprendimo Bengalijos įlankoje supilti izoliuotą, potvyniams neatsparią salą, kurioje būtų laikinai apgyvendinta 100 000 rohinjų pabėgėlių, nes dėl šios priežasties pabėgėliams būtų atimtos jų teisės;

8. be to, toliau ragina Bangladešo vyriausybę, ES, jos valstybes nares ir tarptautines finansavimo institucijas nustatyti ilgalaikį finansavimą, kuris padėtų tvariai reaguoti į perkeltųjų rohinjų ir priimančiųjų bendruomenių poreikius šiuo tikslu suteikiant

galimybę naudotis tinkamomis ir geresnėmis paslaugomis; atkreipia ypatingą dėmesį į skubius finansavimo poreikius, kurių vertė pagal skaičiavimus siekia apie 10 mln. JAV dolerių, susijusius su specialių medicininės ir psichinės sveikatos priežiūros paslaugų suteikimu asmenims, kurie buvo iššaginti ir patyrė smurtą dėl lyties; ragina Komisiją atlikti išsamų seksualinio smurto ir kitų nusikaltimų prieš rohinjus tyrimą;

9. išreiškia savo gilų susirūpinimą dėl pranešimų apie prekybą rohinjų moterimis ir mergaitėmis Mianmare ir Bangladeše, ir primygtinai ragina abiejų šalių valdžios institucijas dirbti su UNHCR ir žmogaus teisių organizacijomis siekiant sustabdyti prekybą žmonėmis ir suteikti nukentėjusioms moterims ir mergaitėms apsaugą ir paramą;

10. atkreipia dėmesį į 2017 m. lapkričio 23 d. Bangladešo ir Mianmaro sudarytą dvišalį susitarimą dėl repatriacijos, kuriuo pripažįstama rohinjų teisė grįžti į Mianmarą ir toliau jame gyventi; tačiau primygtinai reikalauja nevykdyti priverstinių grąžinimų, visų pirma tol, kol tęsiasi smurtas ir represijos, kurios apibūdinamos kaip prilygstančios etniniam valymui; primygtinai ragina Bangladešo valdžios institucijas užtikrinti, kad Mianmare, prieš pradedant grąžinti asmenis, būtų priimta išsami strategija dėl rohinjų grąžinimo ir integracijos, kuri būtų pagrįsta Anano komisijos ataskaitoje pateiktų pagrindinių rekomendacijų įgyvendinimu; primygtinai prašo, kad Mianmaro valdžios institucijos pasiūlytų grąžinamiems asmenims patikimas garantijas, kad jie nebus persekiojami ir nebus priverstinai apgyvendinti etniniu arba religiniu pagrindu sukurtose stovyklose, ir užtikrintų nepriklausomą ir nešališką žmogaus teisių įstaigų stebėsenos vykdymą; mano, kad dabartinėmis aplinkybėmis saugaus ir savanoriško grąžinimo sąlygos nėra įvykdytos;

11. atkreipia dėmesį į tai, kad, jei pagal šį susitarimą bus vykdomi kokie nors grąžinimai, reikia nustatyti visapusišką JT priežiūros procesą, siekiant garantuoti savanorišką, saugų ir informacija pagrįstą tokių grąžinimų pobūdį; primygtinai ragina Mianmaro vyriausybę parengti išsamią visų šalies viduje perkeltų asmenų stovyklų, esančių vidurio Rachinų valstijoje, strategiją ir supaprastinti šalies viduje perkeltų asmenų grąžinimą Mianmaro teritorijoje, remiantis Anano komisijos ataskaitos rekomendacijomis ir konsultuojantis su paveiktomis bendruomenėmis, ir tai padaryti laikantis aiškių ir tikslių terminų;

12. atkreipia dėmesį, kad, siekiant supaprastinti grąžinimus ir laikytis rohinjų visuotinių žmogaus teisių, reikia visapusiškų pastangų, kurios padėtų išspręsti Mianmaro valdžios institucijose įsitvirtinusios diskriminacijos ir segregacijos problemą; pažymi, kad rohinjų padėtis nepasikeis, jei nebus šalinamos pagrindinės priežastys; šiuo atžvilgiu atkreipia dėmesį į tai, kad mažumų teisių panaikinimas Mianmare taikomas ne tik rohinjams, bet ir kitoms Kačino ir Šano valstijų etninėms mažumoms;

13. labai apgailestauja, kad įgyvendinamas 1982 m. Mianmaro pilietybės įstatymas, kuriuo rohinjams buvo atimtos jų pagrindinės žmogaus teisės ir dėl kurio jie neteko pilietybės; primygtinai ragina Mianmaro vyriausybę iš dalies pakeisti pilietybės įstatymą ir išduoti rohinjams teisiškai pripažįstamus pilietybės dokumentus, kad juos priimtų bendruomenė ir kad būtų gerbiama jų teisė į tapatybę; primygtinai ragina vyriausybę išduoti tapatybės korteles, kuriose nebūtų nurodoma religinė priklausomybė;

14. primygtinai prašo nutraukti rohinjų gyventojų segregaciją Mianmare; ragina panaikinti

rohinjams taikomą komendanto valandą ir panaikinti visus patikros punktus, išskyrus tuos, kuriuos palikti būtina; primygtinai ragina Mianmaro vyriausybę užtikrinti, kad rohinjai galėtų laisvai keliauti Rachinų valstijoje ir likusioje šalies dalyje, ir kad visų pirma būtų laikomasi teisės į sveikatos priežiūrą, maistą, išsilavinimą ir į darbą;

15. primena, kad Anano komisija buvo sudaryta valstybės patarėjo prašymu; ragina Mianmaro valdžios institucijas kuo greičiau paskirti įgyvendinančią įstaigą, kad būtų visapusiškai įteisintos Anano rekomendacijos; ragina ES ir JT remti šį procesą;

16. atkreipia dėmesį į poreikį užtikrinti, kad ES investicijos, įskaitant paramą vystymuisi, prisidėtų prie visuotinių visiems gyventojams prieinamų paslaugų teikimo, ir pažymi, kad tokios investicijos neturėtų stiprinti segregacijos Mianmare, nes dėl tokios segregacijos diskriminacija ir nusikaltimai žmonijai jau įgavo institucinę formą; todėl ragina ES įvertinti visus projektus ir paramos operacijas, siekiant užtikrinti, kad jos būtų tinkamai įgyvendinamos, ir prašo ES remti veikėjus ir projektus, padedančiais kovoti su segregacija ir diskriminacija, ir dirbti siekiant sukurti įtraukesnę ir lygią visuomenę;

17. primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares kuo skubiau nustatyti tikslingas finansines sankcijas kariuomenės ir saugumo pajėgų darbuotojams, atsakingiems už visuotinai paplitusių žmogaus teisių pažeidimų vykdymą Mianmare;

18. ragina ES Saugumo Tarybą nustatyti Mianmarui pasaulinį visų ginklų embargą, sustabdyti visą tiesioginį ir netiesioginį visų ginklų, amunicijos ir kitos karinės ir saugumo įrangos tiekimą, pardavimą arba perdavimą, įskaitant tranzitą ir persiuntimą, taip pat mokymo kursų rengimą ar kitos karinės ir saugumo paramos tiekimą;

19. primygtinai ragina Mianmaro vyriausybę užtikrinti atsakomybę už visus nusikaltimus žmoniškumui ir žmogaus teisių pažeidimus, ir garantuoti, kad aukų atžvilgiu būtų įvykdytas teisingumas; ragina JT ir ES stebėti ir remti Mianmaro atliekamus tyrimus ir išnagrinėti galimybes, susijusias su tarptautinių ar užsienio teismų vykdomais tyrimais ir baudžiamuoju persekiojimu, jeigu Mianmaro valdžios institucijos šalies viduje neužtikrintų atsakingų asmenų atsakomybės;

20. ragina Mianmaro vyriausybę, įskaitant valstybės patarėją, pasmerkti neapykantą kurstančias kalbas ir priekabiavimą, skatinti tarpkultūrinį ir tarpreliginį dialogą ir puoselėti visuotinę teisę į religijos ar tikėjimo laisvę;

21. taip pat ragina ASEAN ir regiono šalių vyriausybes nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų padidintas spaudimas Mianmaro vyriausybei ir šalies kariuomenei, kad ji sustabdytų prievartą ir apsaugotų visus Rachinų valstijoje ir visame Mianmare esančius civilius gyventojus;

22. ragina Sacharovo premijos laureatą Aung San Suu Kyi pasmerkti visus rimtus žmogaus teisių pažeidimus, padarytus prieš rohinjų mažumą; primena 2015 m. gegužės 18 d. Aung San Suu Kyi partijos atstovo pareiškimą, kad Mianmaro vyriausybė turėtų grąžinti pilietybę rohinjų mažumos asmenims; primena, kad Sacharovo premija skiriama tiems asmenims, kurie gina žmogaus teises, saugo mažumų teises ir, be kita ko, gerbia tarptautinę teisę; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia apsvarstyti, ar Sacharovo premiją reikėtų atimti atvejais, kai jos laureatai po premijos suteikimo tuos kriterijus pažeidžia;

23. ragina pagrindinius tarptautinius šalių rėmėjus, visų pirma Kiniją ir kitus regioninius veikėjus pasinaudojant diplomatiniais kanalais nutraukti smurtą;

24. apgailestauja, kad JT Saugumo Taryba nesugebėjo susitarti dėl esminių priemonių ir primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares pradėti daryti spaudimą tiems, kurie blokuoja prasmingus veiksmus, įskaitant Kiniją ir Rusiją;

25. ragina Europos išorės veiksmų tarnybą, Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares toliau daryti spaudimą Mianmaro valdžios institucijoms ir saugumo tarnyboms, kad būtų nutrauktas smurtas prieš rohinjus ir nuolatinė jų diskriminacija, ir, bendradarbiaujant su JT, ASEAN, regioninėmis valdžios institucijomis ir Kinija, panaikinti segregaciją Mianmare;

26. prašo Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai informuoti Parlamentą apie veiksmus, kurių ES delegacija ėmėsi ASEM užsienio reikalų ministrų susitikime, įvykusiame 2017 m. lapkričio 21 d. Neipide;

27. ragina ES ir jos valstybes nares remti Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro visuotinį 2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinį;

28. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Mianmaro vyriausybei ir parlamentui, Bangladešo vyriausybei ir parlamentui, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos generaliniam sekretoriui, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos Tarpvyriausybinei žmogaus teisių komisijai, JT specialiajai pranešėjai žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais, JT pabėgėlių reikalų vyriausiajam komisarui ir JT Žmogaus teisių tarybai.